

Kuvat: Seppo Petrow

1

Vuoden 2007 Ympäristörakenne -kilpailun voittajaksi on valittu *Hämeenlinnan Kirkko- ja Toripuisto*. Kunniamaininnan kilpailussa saivat *Keravan Keskuspuisto* ja *Otto-livari Meurmanin puisto* *Helsingissä*. Puutarhaliiton ja Rakennusteollisuus RT ry:n Tuoteteollisuusjaoston järjestämän kilpailun tulokset julkistettiin 10.10.07 Hämeenlinnassa.

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tavoitteena on tehdä tunnetuksi tasokkaita ympäristökokonaisuuksia, joissa hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella on luotu esteettisesti ja toiminnallisesti kestävä, hyvä ympäristö.

Kilpailussa myönnettiin kunniakirjat palkittujen kohteiden rakennuttajille sekä suunnittelussa ja toteutuksessa keskeisimmin mukana olleille tahoille. Voittaneen kohteen osalta ne saivat rakennuttajina *Hämeenlinnan kaupunki/tekniikka ja ympäristö/luonnonhoitotoimisto* sekä *Hämeenlinnan Vanajan seurakunta*, suunnittelija: *Ramboll Finland Oy* ja toteuttajat *Destia/Hämeen palveluyksikkö*, *Hämeenlinnan kaupunki/tekniikka ja ympäristö/luonnonhoitotoimisto* sekä *Vankeinhoitolaitos/Etelä-Suomen aluevankila/Vanajan vankila*.

Keravan Keskuspuiston osalta kunniakirjat jaettiin rakennuttamisesta, suunnittelusta ja toteutuksesta *Keravan Kaupunkitekniikka/kaupunkiympäristölle* ja toteutuksesta *Destia/päällyste- ja ympäristöpalveluille*. Otto-livari Meurmanin puiston osalta kunniakirjat jaettiin rakennuttamisesta *Helsingin kaupunki/Rakennusvirasto/Katu- ja puisto-osastolle*, suunnittelusta *Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy:lle* ja toteutuksesta *Helsingin kaupunki/Rakennusvirasto/Ympäristötuotanto/Pohjoinen viheryksikölle*.

KIRKKO- JA TORIPUISTO ONNISTUNEESTI ALKUPERÄISEEN ASUUN

Hämeenlinnan kirkon ympäristön ja toripuiston palauttaminen alkuperäiseen asuunsa on onnistunut erinomaisesti. Kohteen historiallinen tausta on asettanut toteutukselle tiukat rajoitukset, mutta kohteesta on onnistuttu saamaan arvokkaalla tavalla tämän päivän vaatimusten mukainen. Tavoitteena on ollut jokapäiväistä kulutusta kestävä puisto, johon ihmiset tulevat mielellään. Keskeinen sijainti Hämeenlinnan ruutukaavassa tekee puistosta oivallisen käyntikohteen monille eri käyttäjäryhmille.

Vuoden Ympäristörakenne tuomariston mielestä kohteen suunnittelu on selkeää. Materiaalivalinnoissa on oltu johdonmukaisia ja kohteen rakennustekninen toteutus on hyvin korkeatasoinen. Kohteeseen on valittu uudet, siihen erinomaisesti sopivat valaisimet, jätteastiat ja penkit. Puiston kaiteet ja suoja-aidat on puolestaan toteutettu vanhojen mallien mukaisesti. Puiston vanhat sivupaviljongit tuovat kohteeseen eloa ja ne on otettu luontevaksi osaksi kokonaisuutta uudelleen linjattujen kivituhkapintaisten käytävien ansiosta. Puistokokonaisuus palvelee erinomaisesti sekä käyttäjiä että Hämeenlinnan keskustailmettä.

Tuomaristo pitää Hämeenlinnan kirkon ympäristön ja toripuiston entisöintiä onnistuneena esimerkkinä kaupunkien ja kuntien halusta panostaa keskustaympäristön parantamiseen. Historiallisten kohteiden entisöinti on vaikea tehtävä, mutta Hämeenlinnassa tässä on onnistuttu hyvin.

Arvokkaan historiallisen kohteen ylläpitoon on kuitenkin kiinnitettävä huomiota, ja siksi tuomaristo toivoo Hämeenlinnan kaupungin kiinnittävän erityistä huomiota alueen siivoukseen ja kunnossapitoon.

1, 2

Hämeenlinnan kirkon ympäristöstä ja toripuistosta on tiukat historialliset vaatimukset huomioon ottaen onnistuttu saamaan arvokkaalla tavalla tämän päivän vaatimusten mukainen. Keskeinen sijainti Hämeenlinnan ruutukaavassa tekee puistosta oivallisen käyntikohteen monille eri käyttäjäryhmille.

3

Vesialtaan ympärille tehtiin kiveys Armas Lindgrenin alkuperäisen ajatuksen mukaisesti.

4

KERAVAN KESKUSPUISTO – MITTAVA PANOSTUS KAUPUNKIKUVAAN

Keravan Keskuspuisto ja sitä ympäröivät rakennukset muodostavat onnistuneen kokonaisuuden. Kohteen kaavallinen ratkaisu on hieno. Suomen oloissa harvinaisen suuri ja näyttävä vesiaihe on hallitseva, vaikka tuomaristo arvioikin eräiden ympäristön ratkaisujen saattavan viedä siltä voimaa.

Materiaaleista korostuu betoni, sillä kohteen uutuudesta johtuen kasvillisuuden rooli on vielä pieni. Kohteessa on toteutettu uusia ja innovatiivisia ratkaisuja esimerkiksi ääntä ja valoa käyttämällä.

Keravan Keskuspuisto on oiva esimerkki pienen kaupungin mittavasta panostuksesta kaupunkikuvansa kehittämiseen. Kohteen rahoitukseen ovat osallistuneet myös kuuden Keskuspuistoon rajoittuvan asuintalon taloyhtiöt. Keskuspuisto tulee jatkossa nostamaan näiden asuntojen arvoa.

Vaikka Keravan Keskuspuiston alueella on runsaasti erilaisia yksityiskohtia ja runsaasti värejä, joiden paljous hajottaa kokonaisuuden harmonisuutta ja joissakin teknisissä ratkaisuissa oli puutteita, on kohde käyttäjiensä löytämä paikka.

Koska puistot ovat asukkaiden käyttöä varten, on myös Keravalla kiinnitettävä tulevaisuudessa huomiota puiston ylläpitoon ja siivoukseen kohteen tasolla säilyttämiseksi.

OTTO-IIVARI MEURMANIN PUISTO ON VIEHÄTTÄVÄ KOKONAISUUS

Otto-Iivari Meurmanin puisto Helsingin Käpylässä on onnistunut esimerkki pienimuotoisesta, hallitusta puistorakentamisesta kaupungin ydinkeskustan ulkopuolisilla alueilla. Puisto on kunnostettu rauhalliseksi, ympäristöön hyvin sopivaksi alueeksi, jossa kaikki elementit ovat paikallaan. Kohde on perinteinen kaupunkipuisto, jossa kasvi- ja kalustevalinnat ovat onnistuneita. Erityisen viehättävä ja onnistunut on kohteen värikäs, läpi kesän kukkiva perennaryhmä. Kokonaisuudessaan kyseessä on onnistunut arjen ympäristö.

Kohteen reunalla sijaitseva ala-aste takaa puistolle ja siihen kuuluvalla leikkialueella runsaan käytön. Tästä syystä tuomaristo haluaa kiinnittää huomiota käytön vaatiman ylläpidon merkitykseen.

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tuomaristossa olivat edustettuina Puutarhaliiton, Rakennusteollisuus RT ry:n, Kiviteollisuusliiton, Viherympäristöliiton, Suomen Maisema-arkkitehtiliiton, Suomen Arkkitehtiliiton, Suomen Kuntaliiton, ympäristöministeriön ja lehdistön edustajat.

ENVIRONMENTAL STRUCTURE OF THE YEAR 2007

The winner of the Environmental Structure of the Year 2007 Award is the park round the Church and the market place in Hämeenlinna. The Central Park of Kerava and the Otto-Iivari Meurman Park in Helsinki both won an honorary mention.

The Environmental Structure of the Year Award is granted every year in recognition of high-quality and versatile environmental planning and construction.

The restoration of the surroundings of Hämeenlinna Church and the market place park is a successful example of the will of towns and municipalities to focus efforts on improving their central areas. The restoration of historical areas is a challenging task, but in Hämeenlinna the implementation was carried out excellently. The historical background set tight limits to the implementation of the project, but the end result meets the requirements of today in a dignified manner. The objective was to create a park resistant to everyday wear and tear, a place where people like to come. The central location of the park in the grid plan of Hämeenlinna makes it an attractive site for many different user groups.

The planning of the park is very straightforward, material choices are consistent and implementation in terms of construction technology displays a high level of quality. The park complex serves both the users and the downtown image of Hämeenlinna excellently.

The Central Park of Kerava and the buildings around it form a well thought out entity. The planning solution of

Keravan Keskuspuisto on rakennettu useassa vaiheessa 2000-luvun alkupuolelta lähtien. Tuloksena on kaupunkilaisten viihtyisä olohuone, jonka katseenvangitsija on upea vesiaihe: laaja vesiallas taide- ja ääniteoksineen.

5

the area is great. The park is dominated by a water theme that is exceptionally extensive and impressive in Finnish condition, although some solutions in the surrounding environment may drain it of some of its power. Concrete stands out as a material, because due to the young age of the park vegetation has not yet conquered much ground. Some new and innovative solutions have been realised in the park, utilising e.g. sound and light.

The Central Park of Kerava is a splendid example of a small town wanting to develop their townscape. The housing corporations that own the six apartment buildings round the Central Park have also participated in the funding of the project, knowing that the park will increase the future value of the apartments.

The Otto-livari Meurman Park in the Käpylä area of Helsinki is a good example of small-scale, controlled park construction in areas outside the city centre. The park has been renovated into a calm area excellently adapted to the environment, with all the elements in correct places. It is a traditional town park with successfully selected plants and fixtures. The lower grade school on the side of the park ensures that the park and the associated playground do not lack activity.

5, 6

Otto-livari Meurmanin puisto Helsingin Käpylässä toimii sekä julkisena puistona että koulun pihana. 1950-luvun henkeen kunnostettu puisto on rauhallinen ja kaunis puutarhakulttuurilla henkivä toiminnallisesti hyvä puisto, joka kestää myös kulutusta.

6

HÄMEENLINNAN TORI- JA KIRKKOPUISTO – EDUSTUSPUISTOJEN PERUSKUNNOSTUS HISTORIAA KUNNIOITTAEN

Susanna Lappalainen, suunnitteluhortonomi
Hämeenlinnan kaupunki, Luonnonhoitotoimisto

Kuvat: Seppo Petrow

1

2

Piirroskuvat: Ramboll Finland Oy

1 Hämeenlinnan Kirkko- ja Toripuisto ennen peruskorjausta.

2 Puiston peruskorjaussuunnitelma.

3 Puiston historiallinen tausta on asettanut peruskorjaukselle tiukat rajoitukset. Kirkon välittömän ympäristön kiveäminen lisää avoimuutta, kun ilkeäntekijöitä houkutteleva epämääräinen pensaskasvillisuus on poistettu.

4 Puistossa on uudet, sen luonteeseen erinomaisesti sopivat valaisimet, jäteastiat ja penkit. Puiston kaiteet ja suoja-aidat on toteutettu vanhojen mallien mukaisesti. Kirkko- ja Toripuistosta on peruskorjauksessa saatu jokapäiväistä kulutusta kestävä puisto, johon ihmiset tulevat mielellään.

Kesän 2006 aikana Hämeenlinnan keskustan tärkeimmät puistot kokivat perusteellisen muodonmuutoksen: runsaan käytön ja ilkeäntekijöiden rasittamat, edellisen kerran yli 50 vuotta sitten remontoitujen puistot täyttivät jatkossa kaikilta osin keskeisimpien edustuspuiden vaatimukset.

Puistot ja vihreys ovat kautta historian olleet olennainen osa Hämeenlinnaa. Puistokadut ja empiirekaavan mukaisesti tonttien välille jätetyt, puuistutuksin toteutetut palokujat sekä talojen yksityispuutarhat ovat luoneet vihreää kaupunkikuvaa. Kaupungin sijainti kauniiden vesireittien varrella on tuonut rantojen vehreydelle aivan oman merkityksensä. Jo 1900-luvun alusta lähtien on puistojen arvo ymmärretty paitsi kaupunkilaisten omaksi iloksi myös matkailun kannalta. Kukoistavat puistot ja upeat istutukset ovat aina olleet hyvä syy tulla tutustumaan ja viettämään aikaa Hämeenlinnaan.

Hämeenlinnan maine puistojen kaupunkina syntyi 1800-luvun puolella. Silloin saivat alkunsa kuvanveistäjän Rehnbinderin Kaupunginpuisto eli "Parkki", keskustan puistoista mm. jo hävinneet Seurapuisto ja Tähtipuisto sekä itärannalla Keinusaaren Pinellapuisto. Maineen kruunasi kansallisaarteeksi nope-

asti kohonnut 1900-luvun vaihteen molemmin puolin syntynyt eversti Hugo Standertskjöldin luomus Karlbergin maisemapuisto eli Aulanko.

TORIPUISTO

Arvokkaan ja keskeisen, mutta hyvin laajan ja hankalasti hoidettavan torialueen järjestäminen tuli ajankohtaiseksi vuonna 1908. Hämeenlinnassa syntyneeltä ja sittemmin kuuluisan Gesellius-Lindgren-Saarinen arkkitehtikolmikon Armas Lindgreniltä tilattiin suunnitelma ulkonäön kohentamiseksi ja torikaupan uudelleenjärjestämiseksi. Lindgren syvenyi työhön asian vaatimalla vakavuudella ottaen huomioon torin laidalla sijaitsevat kolme merkittävää, klassismin eri vaiheita edustavaa julkista rakennusta. Suunnitelman mittakaavan lähtökohdaksi Lindgren valitsi kirkon.

Lindgren suunnitteli Toripuiston ajan arkkitehtuurin tyylin mukaisesti terassoiduksi muotopuistoksi - kiviaidoin ja pilarein erotetuksi koristeelliseksi puistoalueeksi istutuksineen ja nurmikenttiä jäsentävien hiekkakäytävien. Kivetyn torin puolella korostui keskiakseli kirkolta toriaukion yli ja keskustasta säteittäin lähtevät käytävät torin kulmiin. Toripuiston erotti kirkosta katu, joka kirkon sisään-

käynnin edessä kaartui loivasti torin suuntaan. Puiston keskellä olevasta suihkulähteestä pyydettiin luonnon kuvanveistäjä *Emil Haloselta*. Valtuusto päätyi kuitenkin säästösyistä yksinkertaisempaan, Lindgrenin suunnittelemaan vaihtoehtoon. Lindgren lisäsi suunnitelmiin myöhemmin myös paviljonkirakennukset. Lindgrenin suunnitelmien mukainen Toripuisto valmistui vuonna 1911.

Toripuiston ilme muuttui suuresti seuraavina vuosikymmeninä istutettujen puiden, kuten alareunan lehmusrivin, kasvaessa. Täydellisen uudistuksen Toripuisto koki 1950-luvulla. Lindgrenin keski-käytävä poistettiin ja käytävät siirrettiin paviljonkien edestä yhtenäiseksi muodostettavien nurmialueiden reunoille. Nurmialueiden keskelle, entisen käytävän kohdalle sijoitettiin kaksi patsasta. Keski-akseli kirkolta torille ja keskiaukio säilyivät. Katukorkeuden noustua rakennettiin puistoon portaat myös Linnankadun puolelta. Nurmialueiden hoitoa varten rakennettiin myöhemmin automaattinen kastelujärjestelmä.

KIRKKOPIUSTO

Vehreän puiston ympäröimä kirkko on aina ollut halitsevassa asemassa kaupunkikuvassa – Kustaa III:n hoviarkkitehti *Despréz:n* suunnittelema kirkko on kaupungin vanhin rakennus. Kirkko on vihitty käyttöön v. 1798 ja sitä on ympäröinyt puistikko jo 1800-luvun alkupuolelta lähtien. Puiston järjestämisen aloitti apteekkari Bjuggin puutarhuri *K.R. Sontag* istuttamalla puistoon vaahteroita ja jalavia. Samainen puutarhuri sai tehtäväkseen myös satojen lehmusten istuttamisen kaupungin katujen varsille. Kaupunkilaisilla oli tapana kesäiltoina ja pyhäpäivinä kokoontua istuskelemaan Kirkkopuistoon ja kirkkoon tulevat maalaiset istuivat kesäsunntaisin puistossa odottamassa jumalanpalveluksen alkua. Lindgrenin piirtämässä Toripuiston suunnitelmassa on esitetty myös kirkon edusta vaahterariveineen ja pensasaitoineen.

PUISTOKUNNOSTUS PIETEETILLÄ

Kunnostuksen lähtökohdaksi valittiin puistojen kulttuurihistoriallisten arvojen esiintuominen palamalla Armas Lindgrenin historiallisiin suunnitelmiin. Nykyinen, luonteeltaan hyvin erilainen ja ankarakin käyttö sekä ilkvallan torjumisen sovitetiin mukaan hakemalla mahdollisimman kestäviä ratkaisuja ja rakenteita. Istuskeluun ja oleskeluun on varattu runsaasti mahdollisuuksia ja paviljonkien ympäristöä väljennettiin ajatellen niiden mahdollis-

ta käyttöönottoa. Kalusteiksi valittiin modernit, mutta samalla ajattoman tyylikkäätkä penkit sekä roska-astiat kestävästä metallista. Linnankatua ja perennaistutusalueita rajaavat valurauta-aidat muutettiin vanhan mallin mukaan.

Käytävien pinnoitteena säilytettiin historiallisin perustein soramurske. Viimeistellyn ilmeen aikaansaamiseksi käytäviä reunustaa graniittinen luonnonkivirajaus. Vesialtaan ympärille tehtiin kiveys Lindgrenin alkuperäisen ajatuksen mukaisesti. Torin vastainen muuri houkuttelee istuskeluun edustan siistin kiveysalueen myötä.

Osa Toripuiston muureista ja portaista korjattiin perustamalla, latomalla ja saumaamalla ne uudestaan. Kaikki kivirakenteet pestiin ja putsattiin. Kirkkopuiston puolelle rakennettiin kaksi kokonaan uutta luonnonkivimuuria puistoa rajaamaan. Hallituskadun puolella olevat vanhat betonirakenteet poistettiin. Myös Kirkkopuistoon tehtiin graniittiseen reunatukikiveen kiinnitettyä valurauta-aitaa.

NYKYPÄIVÄN TEKNIKKAA

Puistojen kunnallisteknisiä rakenteita, kuten sade- ja jätevesiviemäriöntejä, uusittiin. Rakennusten kattovedet johdetaan suoraan rännikaivoihin. Kumpankin puistoon rakennettiin automaattinen nurmialueiden ja istutusten kastelujärjestelmä ylläpitoa helpottamaan. Kirkkopuiston valaistussuunnittelun yhteydessä suunniteltu Toripuiston valaistus toteutettiin uutta puistosuunnitelmaa vastaavaksi. Kirkkopuiston erikoisvalaistus on hiljattain tehty, joten siellä uusitaan vain Hallituskadun ja Linnankadun katuvalaisimet.

Erillisenä työnä puistoremontin yhteydessä tehtiin täydellinen peruskorjaus paviljonkirakennuksille. Vesi- ja viemärivalmiudet sekä sähkö helpottavat jatkossa rakennusten käyttöönottoa. Paviljonkeihin kaupunki odottaa nyt pienimuotoista yritys-toimintaa Toripuiston elämän virkistämiseksi uusiin tuuliin.

KASVILLISUUS

Kirkkopuistolla on iso merkitys kirkollisten juhlien ”taustana” – tärkeitä tapahtumia, kuten konfirmatioita, on juhlistettu myös puistossa. Kirkon välittömän ympäristön kiveäminen lisää avoimuutta, kun ilkvallantekijöitä houkutteleva epämääräinen pensaskasvillisuus on poistettu. Kirkkopuistosta kaadettiin myös vanhoja ja huonokuntoisia vaahteroita, niin turvallisuuden kuin eheän maisemakuvan taakamiseksi.

Torin vastainen vanha lehmusrivi uusittiin, koska osa puista oli tehtyjen kuntokartoitusten mukaan huonossa kunnossa. Samassa yhteydessä rivi siirrettiin vähän kauemmaksi vanhasta kivimuurista, koska puiden juurien työntyminen muurin rakenteisiin oli liikuttanut muurikiviä paikoiltaan. Rakenteet suojattiin ja muuri oikaistiin. Linnankatua reunustamaan ja vesialtaan aukion ympärille istutettiin leikkaamalla siistinä pidettävät pensasaidat. Kaikissa nurmialueissa käytetään siirtonurmi-istutuksia, jotta saadaan nopeasti siistiä ja valmista pintaa. Kukivia päivänliljoja sekä kevätisipuleja on istutettu keskusaukion ja paviljonkien lähelle.

Peruskorjauksen jälkeen puistot täyttävät sekä rakenteiden, kalusteiden, varusteiden, istutusten ja merkittävänä osana myös kunnossapidon osalta kaupungin keskeisimpien edustusviheralueiden vaatimukset. Ydinkeskustan puistojen hyvän arjen toivotaan tuovan yhä enemmän viihtyisiä elämyksiä niin asukkaille kuin matkailijoille. Kunnostus on toteutettu yhteistyössä Hämeenlinnan kaupungin ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kanssa.

LÄHTEET:

- Puistojen kaupunki – Hämeenlinnan vanhojen puistojen historiaa ja puistokulttuuria. Inka-Maria Laitila. Hämeenlinnan kaupungin Historiallinen museo 1995.

5

Puiston vanhat sivupaviljongit tuovat kohteeseen eloa ja ne on otettu luontevaksi osaksi kokonaisuutta uudelleen linjatuilla kivituhkapintaisilla käytävillä. Paavo Cajanderin patsas sijaitsee puistossa.

6

Puiston rakennustekninen toteutus on hyvin korkeatasoinen. Kuvassa etualalla on Larin-Kyöstin patsas ja taustalla näkyy Hämeenlinnan raatihuone.

Sirkka Saarinen, toimittaja

Kuvat: Seppo Petrow

1

2

3

1 Puiston betonikivetyssä polkuverkostossa on käytetty runsaasti keltaista, jota on paljon myös Keravan keskustan muilla päällystetyillä alueilla.

2 Puistoon rajoittuvat asuntoyhtiöt osallistuivat rakentamiskustannuksiin kukin 50 000 eurolla.

3 JK Paasikiven patsas on osana rakennettua puistoa.

Keravan uusi Keskuspuisto on satunnaisten harvoin keravallakäyneelle yllätys. Varsinkin iso vesiaihe ja vesialtaassa sijaitseva *Antti Maasalon Oodi Vedelle -teos* luovat syksyn pimeinä iltoina, musiikin ja valaistuksen täydentäminä elämyksen, jollaista ei Suomessa muualla liene tarjolla.

Keskuspuisto vahvistaa Keravan keskustan puistoakselia Aurinkomäki - Paasikivenpuisto - Keskuspuisto. Puisto luo viihtyisän kulkuväylän pohjoisista kaupunginosista kävelykadulle ja asemalle.

Puiston polkuverkoston päällysteenä on kestävä betonikiveys, sen päävärinä on Keravalla muutenkin runsaasti käytetty keltainen. Oleskelua varten puistossa on runsaasti penkkejä. Myös roskakoreja näkyy kiitettävän paljon. Puiston päässä on puolestaan monipuolinen, eri-ikäisille lapsille sopiva leikialue välineineen. Sen vieressä oleva oleskelunurmi on tarkoitettu kaupunkilaisten oleskeluun, aurinogottoon ja vaikkapa piknik-retkille.

Puiston pääkäytävän länsipuolella on iso kivituhkapintainen kenttä, joka palvelee viereisiä kouluja, urheiluseuroja ja omatoimisia liikkujia. Myös kasvillisuus on runsas: eri lajeja on laskettu olevan yli 70. Ne tuovat alueelle ympärivuotista viihtyisyyttä.

Puiston rakentamien on Keravalla ollut iso, yhteensä 1,6 miljoonan euron satsaus. Puistoon rajoittuvat kuusi asuntoyhtiötä osallistui puiston rakentamiseen kukin 50 000 eurolla.

VESIAIHEAJATUS JO

1980-LUVUN ARKKITEHTIKILPAILUSSA

Keskustan ensimmäinen asemakaava on peräisin vuodelta 1927. Paikalla sijaitti jo silloin urheilu-

kenttä. Yleiskaavassa 1979-2010 alue merkittiin puistoalueeksi, johon oli varattu tilaa urheilukentälle. 1980-luvun puoleessa välissä järjestetyn yleisen aatekilpailun voitti arkkitehti *Kay Bierganns* ehdotuksella *Schwanensee*. Ehdotuksen kantava idea oli iso vesiallas, jota puisto ja hotellirakennus kehystivät. Ajatus vesiaiheesta keskustassa jäi itämään.

Kun alueen asemakaavoitus vuosituhanen vaihteessa käynnistyi, laadittiin kaupunkiympäristössä Keskuspuistosta yleissuunnitelmaluonnos asemakaavatyön pohjaksi. Asemakaavan muutos pääosin asunto- ja puistoalueeksi vahvistui vuonna 2000. alueen perinteikäs, lähes 80 vuotta jatkunut urheilukenttätoiminta siirrettiin Kalevan Urheilupuistoon, jonne rakennettiin uusi urheilukenttä vuosina 2002 – 2004.

RAKENTAMINEN MONESSA VAIHEESSA

Tekninen lautakunta hyväksyi Keskuspuiston yleissuunnitelman vuonna 2001. Puiston rakentaminen aloitettiin saman tien pallokentän rakentamisella. Sen jälkeen puiston rakentamisessa oli kahden vuoden tauko, kun sen viereen rakennettiin uusi kaupunginkirjasto. Sen rakennustyöt valtasivat ison osan puistosta työmaa-alueeksi. Myös puiston etelälaidalla tapahtui: vuonna 1999 valmistui Keravan ammattiopiston Keuda-talo, Paasikivenpuisto rakennettiin valmiiksi vuonna 2004.

Keskuspuiston rakentaminen jatkui vuonna 2004 vesialtaiden rakentamisella. Ensin valmistui kirjaston pieni vesiallas. Iso, 120 metriä pitkä ja keskileveydeltään 25-metrinen iso allas valmistui 2005. Altaan syvyys vaihtelee 10 sentistä 65 senttiin. Vettä altaassa on tuhat kuutiota.

Seuraavaksi rakennettiin puiston käytäväverkoston pohjauksia ja tehtiin valaistus- ja istutustöitä. Käytävien yhteensä 2700 neliön betonikiveykset, leikkipaikka sekä loput istutukset valmistuivat kesällä 2006.

PALJON KAUPUNGIN OMANA TYÖNÄ

Puiston ympäristösuunnittelu tehtiin kaupungin omana työnä kaupunkiympäristöyksikössä. Teknisessä suunnittelussa oli mukana useita konsultteja allas- ja lvi-suunnittelun, valaistussuunnittelun ja musiikin äänilaitesuunnittelun osalta.

Kaupungin omana työnä rakennettiin pallokenttä, hulevesiviemärinti, leikkipaikka ja puiston länsipuolen istutukset. Suurin ulkopuolinen urakka oli *Tieliikelaitoksella*, nykyisellä *Destialla*, joka rakensi ison vesialtaan.

4 Vesi maisemaelementtinä on ollut keravalaisten haaveena pitkään. Vesialtaan *Oodi Vedelle -teos* sekä siihen liittyvä valaistus ovat kuvanveistäjä *Antti Maasalon* teelmiä. Teokseen liittyvän musiikin on säveltänyt *Otto Romanowski*.

5 Keravan uutta keskuspuistoa rakennettiin vuosina 2001 ja 2004-2006. Kaupunkipuiston on tehty olohuoneeksi, jonne on helppo tulla viihtymään ja viettämään vapaa-aikaa.

